

לדבר הזה, ומהם מי שאין כוונתם טהורה ולא יצאו למלחמה אלא כמען בוז מערכתם, ואלה הנספחים הסבו את פני המלחמה ותהי למהומה ולאנדרלמוסא, וחדלו להיות מלחמת הרעות ותהי למלחמת דברים חדים וגמרצים, דברים מרים ומרעילים, ואף דברי חרפות וגדופים, עד שהעומד מרחוק ומתבונן אל המלחמה, קולט ממנה רשם משונה לגמרי מטיבה ועניניה לפי האמת, וזה גרם גדול לחלול השם ובזיון קדשים, כי יש אשר למדו מתוכה לשנוא ולהשניא חלילה את הרעיון של חבת ציון העולמית כשהיא בפני עצמה, מה שלא עלתה על דעתנו מעולם, ויש אשר בדמותם כי שונאי אותו הרעיון אנו, הסבו את צור חרבם לעומתנו, וחרפו ובוז את ירושלם ואת רבניה חכמיה ומנהליה וישימו את כבודם כעפר לדוש, והכל יודעים כי עלילת שוא היא משני הצדדים, כי ביה כנים אנו ויש כיד איש ואיש מהעוסקים בצרכי צבור פעה"ק ירושלם ת"ו, לאמר בפה מלא בור לבבי ונקיון כפי רואה אלקים ויוכיח, ואף גם לא שונאים אנו לרעיון חבת ציון העולמית כי אם להפך מאוהביו הנאמנים אנו, וכאן בלבד אלא כי גם ממקדישיו ומעריציו אנחנו, ולא זו בלבד אלא כי מיוצרי ובוראי אנחנו ומראשי מוציאי אל הפועל, כאשר יעידו עלינו העדים החיים והקימים, הם הפרושים הרבים העוברים את ירושלים מסביב אשר אנחנו החיים היינו הראשונים לייסד האגודות האלה, והם המושבות. פתח תקוה ביהודה וראש פנה בגליל, שהתכוננו על ידי בני אה"ק הנקראים כפי מבויחם בשם אוכלי החלוקה, ורק אחרי שהתכוננו שתי המושבות האלה, אחרי שגראה שנית התגשמות הרעיון לפעולה על ידי בני אה"ק עצמם, אז החזק אותו הרעיון לצמח בחורל, ומי היו במיסדי פתח תקוה? עוד הפעם אנחנו ודוסא מהחתומים טטה! ואל יאמר אדם חלילה כי תוהים אנו על הראשונות, אדרבא, עדיין במקומנו אנו עומדים, וכל נפשנו וכך לבנו נתון לאותו הרעיון וה' הרואה לבב הוא הרואה עד כמה שמחים אנו עד כל צעד ושעל שמתקדם בו אותו הרעיון, והלאה לטובה ולכרכה, על כל מושב ומושב שמתחדש ועל כל מסמר ומסמר שמתחזק הישוב על ידו מודים ומברכים אנו את ה'.

אך זה הוא ממשפט המלחמה כי יבקש הצד האחד להזיק לשכנגדו בכל אשר תמצא ידו וישיגם נגד הוכחת לבו, ובראותנו כל זאת ובהעלותנו על לב כי גדול נזק המלחמה הזאת מתועלתה, כי יתרבה על ידה חלול השם וחתגבר כח השקר בעולם, דכן באנו בהסכמה עם ראשי ועד הפועל לחברת התמיכה שכיפו והחלטנו משני הצדדים כי כבודנו לשכת מריב, והחלטנו להודיע הסכמתנו זאת גלוי לכל ישראל, ולבקש מכל איש לאיזה דגל שהוא נמנה, לחדול ממלחמה לא מועילה, כי אם כאיש אחד ישים איש איש לבו לעשות ולפעול במקצוע טובת הכלל שהוא עוסק בו להרימו ולשכללו עד מקום שידו מגעת ולהזהר בכל זהירות לשפר מעשיו לבלתי תת תזאנה לתלונות ולמחלוקת. ובכן בקשתנו אמורה גם לעורכי העתונים מאיזה דגל וצבע שהם כי לא יתנו מקום מעתה לדברי הריב כלל, ומכשיב לדברי הנרגנים מעוררי מדנים אשר ניחא להו במחלוקת ומהומה למען תמצא ידם לצור את צידם כמים העכורים, והכל על מקומו יבא בשלום כברכת מנחם העד הכללי פעה"ק ירושלם ת"ו.

נאם. זיסקין שחור. נאם. מיכאל ברוך רייזעס. נאם. אריה ליב הכהן. נאם. יואל משה סלומון. נאם. יוסף ריבלין.

(מקום חתום ועד הכללי)

וגם אנכי תגא זה דברי מאז, וזה יחול לכבי מעולם וכן כתבתי במכתב מפורש מיום ד' ניסן תרנ"ה בתפלה לה' כי ישפות שלום כבידג

דברי שלום ואמת.

למעלת החכמים עורכי מכתבי עתים לאחבי בכל מקום שהם!

ההפך בדעות אשר בינינו ובין אחרים מטעמי התנועה של חבת ציון בטובנה העולמית הביא לידי מלחמת דברים בכתב ובדפוס אשר אלי היתה מתונה ומדורה כראוי, היתה מביאה בליט לברור הדברים ולבונם, וממילא גם להשתוות הדעות שהיא המטרה הרצויה. אך למורת רוחנו ראינו ובאנו לידי הכרה כי הנלחמים משני הצדדים נדעכו בחטם, ממקומם ועברו את גבול המתינות וקריירות הרוח אשר מלחמת דעות כזה דורשת מידי לוחמיה, ואף גם נספחו אל הנלחמים האלה שאר מיני לוחמים, שמהם אינם מוכשרים כלל

הצבי, 13.03.1896, page 2

וכל העוסקים בצרכי צבור באטונה הן בחזק
הישוב הישן ע"י קופות רמבעה"נ, הן בחזק הישוב
החדש בעבודת שדה וכרם, בשמירת התורה
והמצוה כו'. אל ירפו ידיהם ואל ירך לבנם
וחקולות יחדלון, ותחזקנה ידיהם לעשות חיל,
ויברך ה' חילם, ופועל ידם ירצה כו" — וכך
הימים אני מצמער על סרוד לבבות ועד האי
לישנא בישא שנשתרשה בכתבי עתים על ידי
געים שובבים בודי כזבים, ושם שמים מחולל
ושם עיר קדשנו מנואץ חנם, ושם ישראל לחרפה
ובוז באופן גורא. וע"כ מאד ישמח לבי היום
בראותי אות לטובה, לקירוב לבבות ולסתום פיות
מסטינים. והתקוה תשעשע גם ש"י כי עורכי
העתים יקבלו הדברים ונסו הצללים ואור יקרות
תזרח על מכוני הרציון ועל כל מקראה, מפעליה,
עובדיה ונוטרי כרמיה. בעתידת החותם בכרכה

שמואל סלאנט.

(מקום החותם)